

Duben

v knihovně

Apríllem to začíná, prvním májem končí. Máme před sebou duben a Vy v rukou držíte zpravodaj z knihovny. Ten je poprvé v novém kabátku. Věřím, že se Vám líbí. A pokud byste se dotazovali, u kterého krejčího že to šijeme, vyslechněte příběh trochu delší. Před zhruba 25 lety se naše knihovna přestěhovala do budovy na Bezručově ulici. V té době, dnes již zesnulý, ak. sochař Mária Kotrba vytvořil reliéf z umělého kamene nad vstupem do knihovny a následně také logo knihovny, které po celou dobu knihovna užívala. Nicméně v závěru loňského roku jsme začali ve spolupráci s grafičkou Lenkou Mičolovou pracovat na sjednocení grafického a vizuálního stylu knihovny. Vycházeli jsme při tom především právě z práce Mária Kotrby a záměrem bylo vytvořit vizuální styl, který by jednak navazoval na Kotrbovu práci, dále ji rozvíjel, ale také reagoval na současnou potřeby instituce knihovny, byl by moderní, čitelný a uživateli zapamatovatelný. Nic se neděje najednou a ani Řím nebyl postaven za den. Proto výsledky této změny uvádíme do praxe postupně. První takovou změnou byl v březnu plakát na program knihovny. Ten od nynějška sdílíme se Střediskem volného času a doufám, že svou formou přispěje k dobré informovanosti o činnosti obou spřízněných institucí. Druhou změnou je právě podoba knihovnického zpravodaje. Prolistujte jej, posuďte a pročtěte. Budeme rádi za reakci. Ať už bude jakákoliv.

Pavel Zajíc

2017

Program

MĚSTO V MÉ PAMĚTI

Bajerova zemědělská usedlost

Pondělí 3. dubna / 16.00 / podkroví

Vzpomínky na rodinnou usedlost.
Beseda s autorem nové publikace
Milých tisků Ivanem Bajerem.

ERIK TABERY

Jaká je doba a jak se o ní píše

Úterý 4. dubna / 17.30 / podkroví

Beseda s novinářem a šéfredaktorem
časopisu Respekt o mediální realitě i
aktuálních společensko-politických otázkách.
Moderuje Honza Petružela.

Ve spolupráci s Fujaré. Rezervace míst:
knihovna@knir.cz.

ČTENÍ SLUŠÍ KAŽDĚMU

Středa 5. dubna / 15.00 / Domov seniorů

Čtení z literárních prací Heleny Poláškové.
Připravila tvůrčí seniorská skupina scházející
se v knihovně pod hlavičkou projektu „Město
v mé paměti“. Otevřeno i veřejnosti.

SOBĚSTAČNOST

nástroj svobody, svědomí a zdravého
rozumu

Čtvrtek 6. dubna / 17.30 / podkroví

Přednáška Ondřeje K. Landy
o samostatnosti, nízkonákladovém cestování,
o nezávislých řemeslech a uměních,
a o farmářském životě mezi tradičními
banátskými Čechy v rumunských Karpatech.

HUDEBNÍ NÁSTROJE (6)

Virtuální Univerzita třetího věku (VU3V)

Úterý 11. dubna / 9.00 / studovna

Vícehlasé aerofony a automatofony. Poslední
přednáška cyklu patří především nástroji všech
nástrojů – varhanám.

JAK SE BĚHÁ V AFRICE

aneb Jak vám může jednoduchý pohyb změnit
celý život

Čtvrtek 20. dubna / 17.30 / podkroví

Beseda s Alešem Kociánem, nadšeným
běžcem, který před ničím neutíká, ale běhá,
aby doběhl na různá místa naší planety.
Začátek nového cyklu přednášek o životní
radosti z jednoho nejdávnějšího lidského
pohybu.

ALENA MORNŠTAJNOVÁ - HANA

Středa 26. dubna / 17.30 / podkroví

Beseda a autorské čtení spisovatelky Aleny
Mornštajnové z jejího posledního románu
Hana. Námět k němu čerpala z historie
Valašského Meziříčí poloviny 20. století.

Alena Mornštajnová (1963) vystudovala
angličtinu a češtinu na Filozofické fakultě
Ostravské univerzity. V současné době pracuje
jako lektorka anglického jazyka a
překladatelka. Žije ve Valašském Meziříčí.
Debutovala v roce 2013 románem Slepá mapa,
který se dostal do užší nominace na Cenu
Česká kniha 2014. Její druhý román Hotýlek
vyšel v roce 2015 a v únoru 2017 představila
svou třetí knihu Hana.

Program

PRO DĚTI

VYHODNOCENÍ SOUTĚŽE

Čtvrtek 6. dubna / 15.00 / dětské oddělení

Vyhodnocení březnové literární soutěže.

POHÁDKY A POVĚSTI Z ROŽNOVA A JEHO OKOLÍ IV.

...aneb co se Valachom stalo aj nestalo

Od 3. dubna do 28. dubna / dětské oddělení

Vědomostní soutěž pro děti u příležitosti oslav 750 let města Rožnova. Vyhodnocení proběhne ve čtvrtek 4. května v 15.00.

RUSALKA

Sobota 8. dubna / 10.00 / podkroví

Představení loutkového divadélka ROLO. Vstupné 30 Kč.

ČERVENÁ KARKULKA

Sobota 22. dubna / 10.00 / podkroví

Představení loutkového divadélka ROLO. Vstupné 30 Kč.

CO JE NAD NÁMI?

duben / podkroví

Podívej se na oblohu, možná támhle někde v rohu stojí mimozemský kluk a dělá na nás kuk. Program pro školní družiny. Po domluvě s knihovnicí: ikor@knir.cz

VÝSTAVA

LINIE SVOBODY

Současná arabská karikatura

od 6. března do 26. dubna / dle otevřací doby knihovny / chodby, podkroví

Současná arabská karikatura představuje tři významné arabské karikaturisty a jejich aktivistickou a uměleckou reflexi každodennosti i zásadního dění v neklidném regionu severní Afriky a Blízkého východu. V rámci doprovodného programu Festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět, ve spolupráci s Kinem Panorama.

Špeky z regálů

MAKIS, E. Čtení z kávové sedliny. Praha: Argo, 2016.

Od Eve Markis jsem četla knihu Tymiánové dopisy, kterou jsem si velmi oblíbila a doporučuji ji dalším čtenářům. Nová knížka, Čtení z kávové sedliny, vypráví o rodině kyperských přistěhovalců, kteří se usídlí v britském Nottinghamu, a vede krámkem s rychlým občerstvením na místním sídlišti. Život je směsicí sladkých vzpomínek na rodný ostrov a drsné reality všedních dnů. Tři generace žen – Anna, její matka a babička – vyznávají rozdílné hodnoty. Anna pracuje v rodinčovském krámku, ale chtěla by studovat na univerzitě. Její rázná matka Tina si přeje, aby se dcera provdala za bohatého Řeka a věnovala se jen rodině, a babička má na všechno vlastní názor. Umí čarovat a věštit z kávové sedliny a podporuje vnučku v jejích snech a samostatném rozhodování. Úsměvné historky o svérázných postavách z rozvětveného příbuzenstva a rodinných slastech i strastech mají chmurný podtón. Jsou poznamenány válečnou tragédií okupované vesnice a útekem z domova, kam se mnozí z nich stále chtějí vrátit, i předsudky a násilným chováním některých místních zákazníků. Annino hořkosladké vyprávění, při kterém se nejednou sbíhají sliny v ústech, je okořeněno spoustou rodinných receptů.

Ilona Kroupová

TIDHAR, L. Muž leží a sní. Praha: Argo, 2016.

Jak by to vypadalo, kdyby se to náckům v Německu nepovedlo a zvítězili ve volbách v roce 33 komunisti? Hitler by si musel změnit jméno a uprchnout z Německa, živořil by jako podřadný soukromý detektiv Wolf na okraji společnosti a obden by dostával nakládačku, tu od policajtů, tu od židovské mafie. A přesto by si psal deník na jehož stránkách by dál žil, nezlomený a pevný ve svých zásadách. Avšak toto je jenom jedna z vrstev příběhu, který se čtenáři před očima odehrává. Ta další je mnohem temnější, smrdí v ní cyklon B z plynových komor a odehrává se před očima muže, jenž leží a sní. Skvělá temná groteska pro otrlější čtenáře, která obsahuje spoustu zvráceností, avšak mistrně tne tam, kam si záměne. Totiž do nitra čtenářova. Jak říkám skvělé, jenom ne pro každého.

Pavel Zajíc

Špeky z regálů

BRYNDZA, R. Dívka v ledu. Praha: Cosmopolis, 2016.

V londýnském parku je pod ledem nalezena mrtvola mladé dívky z vlivné anglické rodiny. Vyšetřování se ujímá detektiv šéfinšpektor Erika Fosterová se svým týmem. Erika bojuje nejen s nevlídných kolegů a nadřízených, ale i s otcem oběti, který postupně začne zasahovat do vyšetřování a tahá za nitky na nejvyšších místech. A tak pátrá na vlastní pěst. Přibývá další mrtvola a navíc se objeví možné souvislosti mezi vraždou Andrey a třemi mrtvými prostitutkami, které někdo uškrtil a hodil do vodních ploch po Londýně. Jejich vrah nebyl nikdy nalezen. Napínavý thriller s překvapivým koncem od britského autora žijícího na Slovensku. První díl série s vyšetřovatelkou Erikou Fosterovou.

Ivana Barošová

DUTKA, E. U útulku 5. Praha: Prostor, 2003.

DUTKA, E. Matka vzala roha. Praha: Prostor, 2016.

Autobiograficky laděné povídky, které odlehčeným způsobem zachycují nejrušnější období autorova života. Sám autor knihu popisuje jako „pozdní sběr“ hroznů jeho života, jež „posbíral, vylišoval a nechal v bečce dozrát“. Knihy jako celek působí jako stručný, ale velmi čtivý životopis, nevypisující se z životních traumat. V knize U útulku 5, Edgar Dutka ztvárnil své zážitky ze sirotčince, kde byl dva na roky umístěn po matčině uvěznění v roce 1948 za převaděčství a jejím následném útěku nejen z vězení, ale i z Československa. Tento zásadní milník, který ovlivnil jeho budoucí život je zachycen v úvodní stejnojmenné povídce Matka vzala roha, po nichž je pojmenována druhá kniha.

Erika Halamičková

DRNEK, J. 1938 - věrní zůstaneme. Brno: CPress, 2016.

Události na podzim roku 1938 se staly velkou bolístkou v duši národa Československé republiky. Rozhodnutí nebránit republiku se zbraní v ruce zasáhlo celý národ. Ale co kdyby se naše armáda bránila? V tomto prvním dílu knihy 1938 – věrní zůstaneme, k tomu vše směřuje. Ubráníme se? Skvělá historická mystifikace.

Michal Hurta

ENRÍQUEZ, M. Co nám oheň vzal. Brno: Host, 2016.

Povídková kniha od argentinské spisovatelky nám přibližuje bez příkras prostředí buenosaireské metropole se vši syrovostí, krutostí i krásou. Fantastično i horor v jedné knize.

Markéta Baďurová

ZAPPIA, F. Uvnitř mé hlavy. Praha: Euromedia, 2016.

Asi všichni se shodneme na tom, že poznat, co se někomu jinému honí uvnitř hlavy, není zrovna jednoduché. Většinou se ale můžeme spolehnout aspoň na to, co vidíme. Alex tuhle výhodu nemá.

Realita je pro ni luxus, který nemůže pokládat za samozřejmý. Když bylo Alex třináct, diagnostikovali jí schizofrenii. O rok později se k diagnóze přidalo i slovo paranoidní. O několik let později už nikoho z jejích blízkých nepřekvapuje, že občas hledá v jídlе sledovací zařízení nebo je přesvědčená o tom, že je knihovnice součástí spiknutí komunistů. Často fotí, protože skutečné věci na fotkách zůstávají, zatímco ty vymyšlené časem zmizí. Když Alex nastoupí do nové školy, očekává, že to nepůjde úplně hladce. Nečeká ale přítomnost kluka, kterého potkala, když jí bylo sedm. Kluka, o němž byla až doteď přesvědčená, že si ho vymyslela, ale který teď vypadá docela skutečně... Nebo není? Dál už nic neprozradím.

Ilona Kroupová

SNICKET, L. a kol. Zlý začátek. V Praze: Egmont ČR, 2001.

Pokud jste v poslední době navštívili knihkupectví, možná jste si všimli nového vydání steampunkové série Řada nešťastných příhod. Kdo by neznal smutný příběh tří sourozenců Baudelairových, kteří jsou vystaveni krutému osudu sirotků, jimž je neustále ukládáno o životy zlým strýcem Olafem. Každý z nich je obdařen schopností, která jim pomáhá uniknout nástrahám Olafa. Violet dokáže konstruovat mechanické přístroje a zařízení, které jim nejednou zachrání život. Klaus je vášnivý čtenář a badatel s neuvěřitelnou pamětí, která se stává doslova studnicí mnohdy životně důležitých vědomostí. Sunny, přestože je zpočátku teprve v batolecím věku, má neobyčejně velké a ostré čtyři zuby, jež jej nejednou dokážou vytáhnout z nepěkné šlamastiky. Jejich příběhy jistě nadchnou nejednoho dětského čtenáře. Dávám deset bodů z deseti.

Renata Vinklerová

Semínkovna

V dalším díle seriálu o semínkách z naší Semínkovny, které si můžete vybrat v čítlárně v 1. patře, Vám představím hledík, jednu z nejoblíbenějších letniček.

Hledíky byly pěstovány v zahradách již ve středověku ze semen dovezených z Malé Asie. Asi 32 druhů roste dříve v mírném pásmu severní polokoule. Listy má nedělené, čárkovité až vejčité, lodyhy vystoupavé nebo poléhavé, květy souměrné, bez ostruhy, v hroznu. Kvetou od konce června do podzimu. Použití pro obrubníky, záhony, kontejnery a k řezu. Hledíky jsou oblíbené v domácích zahrádkách a jsou použitelné i při větších výsadbách. (ZAHRADNICKÝ slovník naučný. 1. část)

Tyto letničky lze pěstovat i v místnosti. Milují úrodnou půdu a slunná místa a pokvetou dříve, pokud budete odstraňovat zvadlé květy. Hledíky nejsou pravými jednoletkami, ale krátce žijícími trvalkami. Vyskytují se ve všech barvách kromě modré. (DIJK, H. a G. M. OTTER. Encyklopedie záhonových rostlin)

Michal Hurta

CeDírna

Mark Lanegan band a deska **Blues Funeral** je prvním tipem dubnového poslechu. Líbí se mi hudba i obal. Lanegan je americký zpěvák, který zpíval v grungeové kapele Screaming Trees. Hluboký

hlas a valivý sound vytvářejí hypnoticky ponurou atmosféru, která se neúprosně valí kupředu, aby vás jako řeka strhla do svého pevného objetí. Není to žádná zbesilost, není v tom experiment, jsou to jen melodie a hudba. Lanegan je hudebník velmi plodný a na svém kontě má celou řadu nahrávek. Blues Funeral je jen střípkem v rozsáhlé diskografii, ale rozhodně střípkem reprezentativním.

Po delší době se vracím v doporučeních ke kapele **New Order**. V této cedírně jsou to dvě nahrávky, každá z jiného období kapely.

Zatímco album **Movement** bylo nahráno v roce 1981 a zachycuje tak přechod /přerod kapely z temné ponuré atmosféry Joy Division (Původní název kapely. Po sebevraždě zpěváka Iana Curtise mění název na New Order) do veselejších a hlavně již ne ryze kytarových písní. Druhé doporučené dvojCD se jmenuje **Brotherhood**, vyšlo v roce 1986. Tato nahrávka je již ryzí New Order, tedy průkopnický taneční rockpop, kterým se inspirovaly snad všechny popové kapely 80tých a 90tých let. Skutečně silný vliv tvorby New Order nelze popřít a je jen absurdní, že New Order nikdy nebyli megahvězdou. Možná to je tím, že legendy a průkopníci nikdy nestojí v úplném epicentru masové pozornosti, možná to je taky tím, že na živých vystoupeních vidíte, že zpěvák neumí až tak moc dobře zpívat, bubeník se občas utne, ale síla jejich písní je natolik velká, že tyto drobné nedostatky jsou rázem zapomenuty. New Order prostě zkuste, uvidíte, že nezklamou.

Pavel Zajíc

Čtenářská výzva

Témata knih:

1. starší než čtenář
2. autorova prvotina
3. na Databázi knih má méně než 500 hodnocení
4. odehrávající se v budoucnosti
5. od severského autora
6. děj se odehrává v Praze
7. od držitele Pulitzerovy ceny
8. oblíbená kniha rodičů, prarodičů
9. odehrávající se na ostrově
10. psaná formou deníku
11. od autora ze sousedícího státu
12. z žebříčku 100 nejoblíbenějších autorů na Databázi knih
13. poprvé vydaná v roce 2017
14. od českého autora
15. se zvířetem v názvu
16. darovaná kniha
17. jednoslovný název
18. se jménem v názvu
19. pohádky
20. první věta je otázkou

Chcete objevit zábavnou formou nové a zajímavé knihy?

Chcete čelit výzvě?

Přečtete v roce 2017 dvacet knih podle předem daných témat (jednu knihu nelze použít pro splnění více témat).

Ve zpravodaji Vám každý měsíc naši knihovníci doporučují knihy z čtenářské výzvy serveru Databazeknih.cz.

Kniha, která má na Databazeknih.cz méně než 500 hodnocení

URBAN, Miloš: Přišla z moře

REMARQUE, Erich Maria: Nebe nezná vyvolených

HANDLER, Daniel: Zlý začátek

COELHO Pablo: Nevěra

VIEWEGH, Micahl: Biomanžel

LÁB, Filip: Soumrak fotožurnalistu?

Kniha, která je starší než čtenář

SAINT-EXUPÉRY, Antoine de: Malý princ

ADLOVÁ, Věra a Zdeněk ADLA: Krásná a slavná

GOETHE, Johann Wolfgang: Spříznění volbou

WALACE Lewis: Ben Hur

BIBLE

HAVEL, Václav: Zahradní slavnost

Alena Mornštajnová

Alena Mornštajnová (nar. 1963) vystudovala angličtinu a češtinu na Filozofické fakultě Ostravské univerzity. V současnosti pracuje jako lektorka anglického jazyka a překladatelka. Žije ve Valašském Meziříčí. Debutovala v roce 2013 románem *Slepá mapa*, který se dostal do užší nominace na Cenu Česká kniha 2014. V únoru 2017 představila svůj poslední román *Hana*.

Ve středu 26. 4. v 17.30 bude Alena Mornštajnová číst v podkroví z knihy *Hana* a odpovídat na vaše dotazy.

Román *Hana* je mimořádně silným příběhem židovské rodiny. Do jejího života zasáhne nejen druhá světová válka, ale také náhoda. Vychází tento příběh ze skutečnosti?

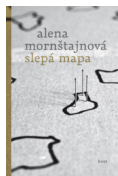
Na začátku každé mojí knihy byla skutečná událost nebo postava. Ten kousek pravdy mi slouží jako základ, ze kterého vyroste fiktivní příběh. *Hana* je o událostech, které se udály ve Meziříčí ve čtyřicátých a padesátých letech dvacátého století, ale postavy Hany a její neteře Miry jsou smyšlené. Jen křestní jména jsem si vypůjčila od dvou sester s jiným osudem.

O holokaustu už byla napsána a natočena řada skvělých děl, vracet se k tomuto tématu tedy vyžaduje poměrně značnou odvahu. Proč jste si tohle téma vybrala?

I když je holokaust součástí příběhu, Hana není jen knihou o pronásledování Židů. Je to především příběh dívky, jejíž plány a sny se střetly s krutou realitou. Původně jsem chtěla psát o tyfové epidemii ve Valašském Meziříčí. Zasáhla město v roce 1954 a zanechala za sebou několik mrtvých. Protože tehdy těžce onemocněla i moje babička a s následky nemoci se musela vyrovnávat po zbytek života, něco málo jsem o té události věděla. Poměrně dost dlouho jsem se na psaní připravovala. Pročítala jsem materiály a mluvila s pamětníky a najednou jsem zjistila, že o městě, ve kterém žiju celý život, vím velice málo. Narazila jsem na tzv. „Hellerův seznam“, což byl seznam téměř dvou stovek židovských obyvatel města, kteří jednoho večera nastoupili do vlaku a už se nevrátili. Prostě zmizeli, jako kdyby nikdy neexistovali. Pročítala jsem jména, data narození, povolání, prohlížela jsem si fotografie, a v tom okamžiku jsem pochopila, že příběh zmizelých obyvatel do mé knihy patří. Obě události — tedy válku a epidemii — jsem propojila příběhem dívky Hany, a kniha byla na světě.

Zdroj: host.cz

Knihy Aleny Mornštajnové ve fondu knihovny:

SLEPÁ MAPA (2013)

Drama života tří žen napnuté mezi vůlí po novém začátku a bezmocí vůči dějinám, vlastnímu genetickému kódu“ i osudu je líčen porozuměním, ale současně též s provokativním nadhledem a sebeironií.

HOTÝLEK (2015)

Některé věci jakoby existovaly mimo čas. Zůstávají stejné navzdory dějinám, válkám, totalitním režimům i počasí. Takový je i hotel pana Leopolda, vlastně spíše hodinový hotýlek, založený v dobách první republiky a nabízející potěšení a rozkoš pánům.

Česká a světová periodika online

Od dubna mají možnost čtenáři a návštěvníci knihovny využít přístup do plnotextové databáze světových i českých periodik Library Press.

- umožňuje přístup k plným textům z novin a časopisů
- zahrnuje přes 2000 titulů ze 100 zemí v 60 jazycích
- obsah je denně aktualizován, v archivu jsou uchovávány články 60 dnů
- přístup do databáze je možný jen z vnitřní sítě knihovny

Jak na to?

- nainstalujte si aplikaci PressReader (dostupná pro Android, Windows, iOS a BlackBerry) do mobilního zařízení
- přijďte do knihovny a bez nutnosti dalšího přihlašování získáte přístup do největšího novinového stánku na světě
- vyberte si požadovaný titul / tituly a stáhněte si ho do svého zařízení
- v klidu doma čtěte
- přístup k významným zahraničním titulům jako např. **The Guardian, International Herald Tribune, The Independent, USA Today, Daily Mail** či **The Washington**
- vybraná česká periodika: **Hospodářské noviny, Lidové noviny, MF Dnes, Ekonom, Respekt** a **Rytmus života**
- pro čtenáře **ZDARMA**

Měsíční zpravodaj Městské knihovny Rožnov pod Radhoštěm, příspěvkové organizace.
Náklad 100 kusů a elektronická distribuce. Uzávěrka květnového čísla: 20. dubna 2017.